

Производството на струја во земјава ни е на климави нозе, со засега непозната перспектива. Ова може да се заклучи од неодамна објавените информации на сајтот Energyobserver, првиот приватен сајт во Европа, кој емитува информации за енергетиката, со посебен акцент на енергетската ситуација во југоисточна Европа. По сè изгледа, колку ние дома и да се лажеме, странците веднаш живи нè фаќаат. Дури ни пресметале дека, со тоа што ЕЛЕМ произведе речиси 100 гигават часови помалку, компанијата на годишно ниво претрпува загуби од околу 22 милиона евра.

Но, тоа не е сè. Лошото работење на ЕЛЕМ се одразува и на МЕПСО, која преку увоз го надоместува домашниот недостиг. И наместо МЕПСО овие количества електрична енергија да ги плати по 22 евра, мора да ги набави на отворен пазар по најмалку 50 евра за мегават, што оваа компанија ја чини 50 милиони евра.

"Со сите трошоци на ниво на држава намаленото производство за 2007 година Македонија ја чини 72 милиона евра", деновиве пресмета и објави Energyobserver.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Македонското производство на струја е пред колапс. Катастрофалната состојба во производството на електрична енергија претставува само продолжение на претходните случувања, а сегашната состојба е само ескалација на проблемот.

Во моментот од Владата не посочуваат одговорни за ваквата состојба. Виновникот се бара на небото, во временските неприлики. За да биде апсурдот поголем, кон крајот на минатата година Електрани на Македонија ЕЛЕМ, во енергетските биланси предвидоа зголемено производство од хидропотенцијалот за 45 отсто.

Новиот увоз, според првичните проценки, Македонија ќе ја чини дополнителни 30 милиони евра.

ПОРАДИ НАМАЛЕНОТО ПРОИЗСТРАНЦИТЕ НИ ПРЕДВИДОА Е

КАДЕ ЛИ Е МАКЕДОНИЈА НА ЕНЕРГЕТСКАТА КАРТА НА ЕВРОПА?

ЗА СТРУЈА ЗАС ВО ИДНИНА - Н

РЕГИОНАЛЕН ПРОБЛЕМ

Ова накусо се генералните заклучоци за македонскиот електроенергетски систем, објавени деновиве во анализата на сајтот Energyobserver, првиот приватен сајт во Европа. Причината за дополнителниот увоз на 300 Gwh електрична енергија, според анализата, се должи на сериозниот недостиг од домашна електрична енергија.

Коментарот на Energyobserver за ваквите состојби е дека се случуваат во деликатна ситуација, бидејќи целиот регион се соочува со недостиг од електрична енергија.

Гледано од агол на статистиката, според анализата, состојбите се уште покатастрофални.

Колку за илустрација на состојбата, Македонија минатата година произведе само 5.500 гигават часови. Тоа беше за 18 отсто помалку од претходната 2006 година, кога ЕЛЕМ произведе 6.300 Gwh. Во 2005 година вкупното производство изнесувало 6.470 Gwh, а за годинава производството е проектирано на околу 6.000 гигават часови.

Директорот на ЕЛЕМ, Владо Чингоски, на странците не им дал објаснување за катастрофално лошата состојба. За него виновно било претходното производство кое, според него, произведувало повеќе електрична енергија, со што производствените капацитети би-

ле доведени во лоша состојба, заклучува Energyobserver.

Што се однесува до дополнувањето на недостигот на струја преку вклучување на ТЕЦ "Неготино" во системот, овој чекор експертите го коментираат како исклучително скапо решение, би-

ЕВН БАРА ЛИЦЕНЦА ЗА ТРГОВИЈА СО СТРУЈА

Австријците од ЕВН, кои се газди на ЕСМ Дистрибуција, официјално побараа дозвола од Регулаторната комисија за енергетика, нивната фирма "ЕВН Трејдинг" ДООЛ Скопје, да добие лиценца за трговија со електрична енергија.

Во барањето на "ЕВН Трејдинг" ДООЛ Скопје - се наведува дека енергетската дејност, трговија со електрична енергија и системски услуги за електрична енергија ќе се врши на територија на Македонија и странство, во согласност со член 83 од Законот за енергетика.

Компанијата ќе ја врши дејноста преку преносниот систем за електрична енергија во Македонија, со кој управува операторот на електропреносниот систем во објектите и со средствата за вршење на дејноста, кои ги обезбедуваат друштвото и неговиот основач.

ВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НЕРГЕТСКИ МРАК

дејќи според официјалните енергетски власти, просечната цена изнесува околу 100 евра за мегават, можеби поскапо и од увозот на електрична енергија, а работата на оваа термоелектрична централа е под знак прашање заради малите количества мазут.

Доколку лани ЕЛЕМ произвел 960 гигават часови електрична енергија од хидро потенцијалот, годинава истото производство го проектира на 1.397 гигават часови. Прогнозата, според анализата на Energyobserver, е оптимистичка и храбра но, за жал, нереална и неостварлива.

Во анализата не се заобиколени ниту техничките дефекти, посочувајќи дека честите дефекти кај најголемиот производител на електрична енергија во Македонија, РЕК "Битола", станаа синоним за состојбите во овој сектор.

Како капак на сè, при крајот од ана-

лемената потрошувачка во првите два месеца од годината, а не поради потфрлувањето во производството.

"За жал, по ноември лани и во текот на оваа година, значително е намален дотокот на електрична енергија. Хидроцентралите успеале да произведат околу 77 отсто од планираното. Доколку за првите два месеца биле планирани 240 гигават часови, нашите хидроелектрани произвеле само 185. Но, тоа не значи значително отстапување од планираното", рече деновиве директорот на АД Електрани на Македонија, Владо Чингоски.

Според него, треба да се постави прашањето зошто во првите два месеца потрошувачката е зголемена за 14 отсто во однос на лани.

"Дали тоа не е грешка во прогнозите на дистрибутивната компанија? Додека не го разрешиме тој проблем, да се

Од 16 март до 31 декември годинава МЕРСО ќе увезе 210.180 мегават часови електрична енергија, со просечна цена од 86,12 евра за еден мегават час. Во споредба со претходната набавка на електрична енергија на оваа набавка просечната цена ѝ е пониска за 5,42 евра или 5,9 отсто, соопштија деновиве од компанијата.

Во набавката дневната енергија учествува со 95 отсто, а ноќната со 5 отсто. Енергијата чини 18,1 милиони евра, а ќе биде набавена од четири компании трговци.

РЕСТРИКЦИЈА

А на домашен терен, по сè изгледа, нè чека "блескава" пролет. Австријците од ЕВН повторно се во нова акција исклучувања. Минатата седмица накратко без струја остана компанијата "ОХИС". На списокот на исклучување се и охридска "Проаква", а во опасност да се изгаси е и Милениумскиот крст на Водно во Скопје. Најверојатно без струја ќе остане и сите административни згради на Министерството за здравство и Фондот за здравствено осигурување.

Засега "ОХИС" должи околу половина милион евра, додека охридското јавно претпријатие "Проаква" околу милион евра. Колку за илустрација, оваа компанија ги снабдува со вода Охрид и Струга, а под нејзина контрола е и колекторот за чистење на Охридското Езеро.

За Милениумскиот крст на Водно сметките за струја не се подмирени речиси пет години. Основниот долг без камати е околу 50.000 евра. Засега не се знае кој ќе ги плати долговите за Милениумскиот крст.

Огромни долгови има и Министерството за здравство со Фондот за здравствено осигурување. Доколку не се постигне договор со овие институции, тие ќе останат без струја, но само административните згради, не и болниците.

Неплатените сметки за струја, кои ЕВН ги побарува од државните институции и јавните претпријатија, достигнале сума од речиси десет милиони евра.

ЕГА ТЕШКО, А ИКОЈ НЕ ЗНАЕ

лизата се посочува дека хидроцентралите, за жал, не можат да ја амортизираат лошата состојба во термопроизводството зашто и тие се соочуваат со проблеми.

Интересно е тоа што странците и не се така глупави па да веруваат во секој збор на "домашниве" експерти.

"Минатата година Македонија имаше суша и намалување на хидропотенцијалот, што значи дека нема доволно вода. Доколку се знае дека и годинава не се очекуваат драстични промени, прашање е како тогаш ЕЛЕМ ќе произведе повеќе електрична енергија од хидропотенцијалот. На ова никој не даде објаснување", се посочува во анализата.

Со еден збор, странците лесно и брзо нè "прочитаа".

ПРЕПУКУВАЊЕ

Како и да е, Македонија ќе увезува дополнителни околу 300 мегават часови електрична енергија поради зго-

намали потрошувачката на електрична енергија, ќе има турбуленции и проблеми во енергетскиот сектор", објаснува Чингоски.

На ваквите реакции од ЕЛЕМ, ниту Австријците не останаа покус. Од ЕСМ-ЕВН веднаш и енергично реагираа на изјавата на директорот на ЕЛЕМ, Чингоски, според кого увозот на струја е резултат на зголемената потрошувачка.

Од ЕВН Македонија ги отфрлаат ваквите тврдења со образложение дека во јануари потрошувачката на електрична енергија била зголемена за 4 отсто и тоа поради фактот што голем дел од македонските граѓани се греат на струја.

"Не е точно дека граѓаните повлекле повеќе струја од разумните граници. Во февруари дури и нема никакво зголемување на потрошувачката. Но, вистината е дека, ако ЕЛЕМ произведуваше колку што треба, тоа ќе беше доволно за потребите од електрична енергија на македонските граѓани", изјавија од ЕСМ-ЕВН.

ИСПРАТИ СМС КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: POD 075XXXXX каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.

2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.

3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина: SON помн
Толкувањето го добиваш веднаш.

*со празно место како во примерот